

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54582-05-18 זיידלר גרנות נ' facebook Ireland limited ואח'

תיק חיצוני:

לפני כב' השופט אילן דפדי, סגן נשיא

התובעת

עליזה רבקה זיידלר גרנות
ע"י עו"ד גיא אופיר ועו"ד בן לוי

נגד

הנתבעות

1. פייסבוק ישראל (נמחקה)
2. facebook Ireland limited
ע"י עו"ד אודליה עופר ועו"ד אלעד וולפסטל
3. שולמית חורש
ע"י עו"ד רון לוינטל
4. אביבה שאבי (ניתן פסק דין בהסכמה)

פסק דין

1. לפניי תביעה שהגישה התובעת בעקבות פרסומים ברשת הפייסבוק הכוללים, לטענתה, לשון הרע כלפיה, פגיעה בפרטיותה והפרת חובה חקוקה.

הצדדים והרקע הרלוונטי לתביעה

2. התובעת שימשה בזמנים הרלוונטיים לפרסומים הנטענים כמהנדסת העיר רמת גן, כשתחתיה עבדה הגב' סיגל חורש, בתה של הנתבעת 3 - הגב' שולמית חורש.

3. על פי המתואר בכתב התביעה, ביום 11.9.15 נפתח ברשת החברתית פייסבוק פרופיל בשם "אתי עמירם" ששימש, לטענת התובעת, כר פורה להשמצות נגד גורמים בעיריית רמת גן. התובעת הגישה תביעתה בגין חמישה פרסומים שפורסמו באותו הפרופיל והתגובות שבאו בעקבותיהם.

4. מאחר שהתובעת העלתה טענות כלפי הנתבעת 2 בגין כך שלא דאגה להסיר את הפרופיל ואת הפרסומים הפוגעניים כלפיה, אזי נחוץ להביא את נוסח הפרסומים המלא הכולל את הדברים שיוחסו לתובעת (החלקים שיוחסו לתובעת הודגשו על ידי הח"מ). ויובהר, כי אין בציטוט הפרסומים שיובאו להלן משום קביעת עמדה של בית המשפט ביחס לנכונות מי מהדברים הנטענים כלפי מי מהאנשים שהוזכרו בפרסומים אלה והדברים הובאו במלואם אך ורק על מנת להציג את הקשר הדברים שפורסמו ביחס לתובעת.

5. בפרסום הראשון מיום 21.1.16 נושא הכותרת: "הסוד הכמוס של זינגר ומהנדסת העיר (התובעת - הערת הח"מ)" נכתב כדלקמן: "אני יגלה לכם את הסוד הכמוס שזינגר ומהנדסת העיר מסתירים כבר שבועיים בשקרים מחברי הקואליציה שניסו לברר למה בוטלה ברע

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54582-05-18 זיידלר גרנות נ' facebook Ireland limited ואח'

תיק חיצוני:

האחרון בחירת מנהל הפיקוח החדש לאחר שפורסם מכרז וזומנו מועמדים סופיים. עם פרסום המכרז שהיה ברור לכולם שמטרתו לנקום ולפגוע בסיגל חורש סגנית המהנדסת המיתולוגית שחשפה את פרשת השחיתות והביאה למעצרים של ראש העיר, מנהל הפיקוח ועוד רבים, פנתה סיגל לכבוד מבקר המדינה והעירה את תשומת ליבו שזינגר ושות' שוב מנסים לפגוע בה ולבזות את הגנת מבקר המדינה שהוענקה לה כחושפת שחיתויות בהמלצת להב 433. רגע לפני הבחירה חטפו שוב זינגר ושות' נוק אאוט כואב בצורת הוראה ממבקר המדינה לבטל את המכרז עד להודעה חדשה. לא רק שהדרך העקומה שלהם עלתה לכולנו כסף רב על פרסום וביצוע מכרז לא חוקי אלא שכעת נותרה העיריה ללא מנהל פיקוח על הבניה כשבעיר ההפקרות חוגגת, אלא שזינגר והמהנדסת השקרנית שיקרו במצח נחושה למספר חברי קואליציה שניסו לברר מה קרה באמת... במבזק הבא נחשוף את הנימוקים לדרישת משרד הבריאות לסגור את קפה רוטשילד לאלתר בשל היותו סכנה לבריאות הציבור ! ולמה העיריה לא אוכפת את החוק נגד הקפה עליו השתלט שלא דרך המכרז השופר השקן הבריון והמקורב לזינגר ורווח... (בתמונה עליזה מהנדסת העיר). תודה מיוחדת לחבר המועצה רועי ברזילי שכזכור לכם חשפנו כאן לראשונה שהיה הראשון לצעוק בישיבת הנהלת העיר ולהטיח בפניו של זינגר שהמכרז הזה הוא מושחת ומשם נסע ישירות למשרדי מבקר המדינה" (נספח ב לתצהיר התובעת).

6. בפרסום השני שפורסם ביום 24.1.16 נכתב כדלקמן: "כל צמרת העיריה הקשורה בחוק, סדר, בטחון, הנדסה, פיקוח, תברואה ורישוי עסקים כונסה היום בלשכת מנכ"ל העירייה. למה כונסו כל המכובדים האלו שעולים לנו כל אחד בממוצע 2,000 ₪ ליום? ממש לא מה שהייתם רוצים לחשוב כמו איך משפרים את נקיון העיר... או איך מיישמים בשלוש שנים איתור חנייה חינם לתושבים... הם כונסו כדי למצוא פתרון ולהכשיר את השרץ שנקרא קפה רוטשילד עליו המליץ משרד הבריאות לסגור אותו לאלתר מחשש לפגיעה בבריאות הציבור. השופר בלחץ והפטרונים שלו בלחץ הם מבינים שאם לא ימצאו פתרון והעסק שלו ינזק הוא עלול לפתוח את הפה ולהסגירם בעניינים בעייתיים כאלו ואחרים... הבן של השופר כבר העביר בעבר מסר חד וברור לרווח אם אבא שלי מסתבך זה יגיע עד אליכם! הלחץ הלך וגבר שנודע שערופ 10 מכין תחקיר על פרשת קפה רוטשילד ולכן כל המאמצים של מהנדסת העיר השקרנית ושומרוני האיש והרקע הבעייתי לא הניב פרי עד לרגע זה. לבינתיים "מנהיגי העיר" הפסיקו לאכול בקפה רוטשילד כי הם יודעים את האמת ומסתירים אותה מהציבור הרחב שממשיך לאכול אותה תרתי משמע. שתפו פוסט זה כדי שהציבור יזהר!" (נספח ג לתצהיר התובעת).

7. בפרסום השלישי מיום 28.2.16 נכתב כדלקמן: "ביום חמישי זעזעה את העיר ההקלטה של יו"ר מועצת העיר וחבר מרכז הליכוד הקבלן שמואל לרמן בה הוא נשמע מדבר על פושעים ועבריינים העוטפים את יד ימין של ראש העיר וכשידו השמאלית גורמת רק נזקים... הקבלן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54582-05-18 זיידלר גרנות נ' facebook Ireland limited ואח'

תיק חיצוני:

1 שהוא גם חבר הוועדה המקומית לתכנון ובנייה מספר ששקל לפרוש מהקואליציה אך
2 החליט להשאר כדי לעזור למקורביו ופעיליו להכשיר חריגות בניה ולבטל קנסות עירוניים...
3 (קישור להקלטה מצורף כתגובה לפוסט זה) היום ברוב חוצפתו הוציא הקבלן וחבר המועצה
4 לרמן מכתב הבהרה כי דבריו הוצאו מהקשרם כמו שכל מי שנתפס עם המכנסיים למטה
5 מנסה לקשקש ברעד... לרמן מתעקש שמעולם לא התערב ולא פנה לשום פקיד בעיריה עליו
6 לחץ... המכתבים המדהימים שנחשפים בפוסט זה שנכתבו על ידי המפקח המצטיין עופר
7 שובע מוכיחים שלרמן שקרן וזאת במילים עדינות מאוד... קראו היטב את המכתב שנכתב
8 בדיוק ביום המעצרים ולפיו לרמן כמעט הביא לפיטוריו של המפקח עופר שובע לאחר
9 שהאחרון לא הסכים שהוא יתערב בחקירה ואכיפה כנגד עבריו בנייה המקורב אליו!
10 החמור מכל שבמכתב מוכיח המפקח עופר שובע את צביעותו ודו פרצופיו של לרמן שמצד
11 אחד על אותה עבירת בניה בבניין בו יש לו נכס הוא דאג להגיש תלונה לפיקוח ועל אותה
12 עבירה בבניין אחר שאותה ביצע מקורבו הוא נלחם להכשיר את השרץ בלחץ ואיומים על
13 עובד ציבור. לרמן אף הוסיף והתרברב בפני מקורביו שהמהנדסת השקרנית עליזה זיידלר
14 שאלה אותו האם הוא רוצה שעופר שובע יפטר מעבודתו... כן מה שאתם שומעים לפטר
15 עובד מצטיין רק כדי שעבריו בניה ועסקן כמו לרמן ירגישו טוב... (נספח ה לתצהיר
16 התובעת).

17
18 8. בפרסום הרביעי מיום 18.3.16 נכתב כדלקמן: "אז הנה בחשיפה ראשונה כל הפרטים לגבי
19 פרוייקט הקומבינה בביאליק 64. כידוע מקבלים קבלנים לבנות 3.5 דירות על כל דירה
20 קיימת שנהרסת במסגרת תמ"א 38 כל דירה כזו מעניקה גם עשרות מטרים רבועים נוספים
21 בפטור מהיטלי השבחה בשווי מצטבר של מיליונים. האדריכל בפרוייקט הקומבינה הוא
22 אבי שפייזמן שהוא גם במקרה מועמד ברשימת זינגר למועצת העיר ועסקן פוליטי ידוע. אבי
23 שפייזמן גם באותה הרשימה של יו"ר הוועדה לתכנון ובניה ובילה איתה וגם עם משה רווח
24 בנסיעת התענוגות המפורסמת לניו יורק. אבי שפייזמן גם היה ברשימה של בר למועצת
25 העיר והפלא והפלא הוא גם האדריכל החתום על התוכניות שהגיש יו"ר מועצת העיר שמואל
26 לרמן המוקלט הסדרתי לאשר לו מגדל של כ-40 קומות במקום בית פרטי בשכונת תל בנימין.
27 אז בביאליק 64 היו בהיתר רק 8 משרדים וחנויות, 2 דירות שפוצלו בעבריינות וללא היתר
28 לשמונה דירות ומחסן בחצר... במקום להעניש את העבריינים היה מי ששיתף איתם פעולה
29 ואישר להם תוך הטעיית חברי הוועדה אישור לבנות 62 דירות במקום 35!!! במרכז העיר
30 הקורס מעומסים על תשתיות ובפטור ממיסים!!! כך שבעלי הקרקע אחרי שקיבלו דירות
31 חדשות וחנויות יקבלו על חשבון תשתיות העיר וללא היטל השבחה עוד 27 מיליון ₪ במזומן!
32 עכשיו תנחשו מי חתמו על ההיתר בניה ? ובואו נראה איך תגיב המהנדסת השקרנית
33 והאובססיבית שגיבורה בלרדוף אחרי עובדים זוטרים דרך המצלמות באגף אבל שזה מגיע
34 לפוליטיקאים הבכירים, אדריכלים מקורבים ומאכזרים מטעם היא הופכת גמישה ורכה כמו
35 נדיה קומנצ'י הרומניה" (נספח ו לתצהיר התובעת).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54582-05-18 זיידלר גרנות נ' facebook Ireland limited ואח'

תיק חיצוני:

9. בפרסום החמישי מיום 6.2.2018 נכתב כדלקמן: **"עוד ראש נערף בעיריה והפעם באגף ההנדסה... ראש מחלקת רישוי איילת שחר אולצה לפרסם הודעת התפטרות משפילה בקבוצת הוואטסאפ של האגף על ידי המהנדסת השקרנית והשפוטה של השלטון"**. לצד פוסט זה פורסמה תמונתה של התובעת כשמפיה יוצאת בבואה בה נכתב **"רק את סיגל חורש אני לא מצליחה לחסל"** ובתחתית התמונה מצויה חותמת עליה כתוב: **"אישה רעה ושקרנית"** (נספח ז לתצהיר התובעת).

10. במסגרת אחת התגובות לפרסום השני, נכתב על ידי התובעת 3 כדלקמן: **"עליזה הזו (התובעת – הערת הח"מ) אישה רעה ושקרנית ואלוהים ישלם לה"** (נספח ד לתצהיר התובעת).

11. לאחר הפרסום האחרון ביום 18.2.18, פנתה התובעת באמצעות בא כוחה במכתב התראה לבתה של התובעת 3 גב' סיגל חורש אותה ראתה כעומדת מאחורי הפרופיל של איתי עמירם, שלטענתה היה פיקטיבי, בדרישה להתנצל ולהסירו (נספח ט לתצהיר התובעת). במקביל, נעשתה גם פנייה באמצעות המייל לפייסבוק בדרישה להסרת הפרופיל הפיקטיבי. לפנייה זו צורף המכתב שנשלח לגב' סיגל חורש (נספח י לתצהיר התובעת). בתגובתה של התובעת 2 מיום 14.3.18 נכתב כי לאחר שסופקה לה כתובת ה-URL של החשבון, לא מצאה אינדיקציה להיותו פיקטיבי ולכן לא תסירו בהעדר צו שיפוטי (נספח יא לתצהיר התובעת). במענה לתגובת התובעת 2, שב ופנה ביום 26.3.18 ב"כ התובעת בדרישה להסרת הפרופיל והפרסום (נספח יב לתצהיר התובעת). מכתב זה לא נענה.

12. בעקבות כך, הוגשה התביעה דן בחודש מאי 2018. התביעה הוגשה כנגד פייסבוק ישראל (נתבעת 1) ופייסבוק אירלנד (נתבעת 2) וכנגד גב' חורש שולמית נתבעת 3, אמה של גב' סיגלית חורש, וכנגד התובעת 4 גב' אביבה שאבי שהגיבה לפרסום האחרון.

13. בהתאם להסכמת התובעת והנתבעת 1, התביעה נגדה נמחקה. בהמשך התובעת והנתבעת 4 גב' שאבי הגיעו להסכם פשרה שקיבל תוקף פסק דין ולפיכך ההליכים המשיכו להתנהל נגד הנתבעת 2 פייס בוק אירלנד (לשם הנוחות תכונה להלן: **"פייסבוק"**) ונגד הנתבעת 3.

טענות הצדדים בתמצית

14. התובעת טענה כי פייסבוק חטאה פעמיים. פעם אחת כשסירבה להסיר את הפרופיל הפיקטיבי איתי עמירם ופעם שנייה כשנמנעה מלהסיר את הפרסומים הפוגעניים. לדבריה, בהתנהלותה זו, פעלה פייסבוק בניגוד לנוהל "הודעה והסרה" לו היא מחויבת ויש לראותה כאחראית לפרסומים ולפגיעה שסבלה התובעת בגינם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54582-05-18 זיידלר גרנות נ' facebook Ireland limited ואח'

תיק חיצוני:

15. התובעת טענה כי הפרסומים וביניהם התגובה שפרסמה הנתבעת 3, מהווים הפרת חובה חקוקה הן בשל היותם לשון הרע כמשמעותו בחוק איסור לשון הרע, הן בשל פגיעתם בפרטיותה בניגוד לחוק הגנת הפרטיות והן משום שהם מהווים העלבת עובד ציבור כמשמעותה בסעיף 288 לחוק העונשין.

16. לאור כל זאת, תבעה התובעת סך של 150,000 ₪ בגין כל אחד מפרסומי לשון הרע, סך של 120,000 ₪ עבור כל אחד מהפרסומים בגין הפגיעה בפרטיותה, סך של 100,000 ₪ בגין העלבת עובד ציבור וסך נוסף של 150,000 ₪ בגין עוגמת הנפש שנגרמה לה. לצרכי אגרה, העמידה את סכום תביעתה על סך של 200,000 ₪ ביחד ולחוד. התובעת אף עתרה להוצאת צווים להסרת הפרופיל הפיקטיבי והפרסומים נושא התביעה, אלא שבהמשך התברר כי במועד לא ידוע לאחר הגשת התביעה, הוסר הפרופיל של איתי עמירם מהרשת (ראו עדות התובעת בעמ' 24 שורות 1-5), כך שהדרישה לצווי עשה התייתרה.

17. בכתב הגנתה, טענה פייסבוק כי אינה צד לוויכוח בין התובעת לבין אנשים פרטיים שהתנהל בפלטפורמה שלה ואינה אחראית ישירה לפרסומים. לטענתה, היא מהווה "מארחת" (מתווכת ביניים) בלבד שאינה מפרסמת תוכן. בנוסף, טענה כי אינה אחראית באופן עקיף מכוח דוקטרינת "הודעה והסרה", שכן לא קיבלה דיווח אודות כל הפרסומים נושא התביעה ולגבי הפרסום היחיד שהובא לידיעתה לא יכלה לקבוע אם הוא בלתי חוקי באופן מובהק.

18. לדברי פייסבוק, בהיותה מתווכת ביניים, אינה יכולה לשאת באחריות בגין הפרות שנעשו על ידי צד ג וגרמו לפגיעה בפרטיות. היא הוסיפה כי התובעת לא סיפקה לה את תוכן הפרסום ולא יכולה לספק הסבר מדוע הפרסומים פוגעים בפרטיותה, מה גם שמדובר בעניין ציבורי החוסה תחת הגנת סעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות. בנוסף, טענה כי אף אחד מהפרסומים (אותם, כאמור, לא היא פרסמה) אינו מפר את סעיף 288 לחוק העונשין.

19. פייסבוק ציינה כי רק לאחר בקשה יזומה מטעם בא כוחה, שלחה התובעת את כתובת ה-URL של הפרופיל. לדבריה, במכתב מיום 14.3.18 השיבה למכתב ב"כ התובעת כי לאחר בחינה של הכתובת שנמסרה, לא נמצאה אינדיקציה שהפרופיל פיקטיבי ולכן החליטה שלא להסירו בהעדר צו שיפוטי. בנוסף, טענה כי במכתב התובעת מיום 27.3.18 הועלתה לראשונה הדרישה להסרת הפרסום שהוזכר במכתב הקודם.

20. הנתבעת 3 טענה בכתב הגנתה כי התביעה הוגשה במטרה לפגוע בה בהיותה אמה של הגב' סיגל חורש שחשפה שחיתויות הנוגעות לתובעת. לדבריה, האמירה המיוחסת לה מהווה הבעת דעה על עובד ציבור שנאמרה בתום לב ונהנית מהגנת "אמת דיברתי", שכן מבקר המדינה סגר את התלונות שהגישה התובעת נגד הגב' סיגל חורש, כך שהוכח, לדברי הנתבעת 3, כי התובעת

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54582-05-18 זיידלר גרנות נ' facebook Ireland limited ואח'

תיק חיצוני:

שיקרה. מעבר לכך, טענה הנתבעת 3 כי מדובר בזוטי דברים. לטענתה, יש גם להתחשב בגילה המבוגר, מצבה הבריאותי והאישי, דאגתה לבתה ומצב הדברים שהוביל לכך שבתה נאלצה להיות מובטלת מאונס כ"עונש" על כך שחשפה שחיתויות. היא הכחישה כי הפרופיל "איתי עמירם" נפתח או תוחזק על ידי בתה. הנתבעת 3 הפנתה לפסיקה ביחס לפרסום טוקבקים וטענה כי יש להתייחס לתגובה הבודדת שפרסמה כפרסום חולף שאין לו משקל רב. במיוחד, מקום בו תגובתה נכתבה בהמשך לפוסט שנכתב בדף פייסבוק פרטי.

21. בכתב התשובה שהגישה התובעת, התייחסה לטענת פייסבוק כי לא נמסרו לה קישורי URL ספציפיים לגבי כל פרסום ופרסום וטענה כי אינה מבינה כיצד ניתן להעתיק לינק של פרסום ספציפי מתוך עמוד. לדבריה, מן הראוי שפייסבוק תציג זאת ברבים. לדבריה, גם לו הייתה מתקבלת טענתה המוכחשת של פייסבוק כי לא התקיים נוהל "הודעה והסרה", הרי שיש לראות בהגשת כתב התביעה, שגם לאחריו לא הוסרו הפרסומים, כהודעה הנדרשת לצורך העניין שגם לאחריה לא הוסר הפרסום על ידי פייסבוק. אשר לנתבעת 3 טענה כי לא ייתכן שביצעה את הפרסום בתום לב, שעה שהתקיימו יחסי איבה בין התובעת לבתה סיגל חורש.

כללי

22. הצדדים הגישו תצהירים. מטעם התובעת הוגש תצהירה. מטעם הנתבעת 3 הוגשו תצהירה, תצהיר בתה – הגב' סיגל חורש ותצהירו של מר אדם קניגסברג המשמש כסגן ראש העיר ויו"ר ועדת תכנון ובנייה בעיריית רמת גן. במועד האירועים שימש כיו"ר האופוזיציה ויו"ר ועדת הביקורת בעירייה. פייסבוק הודיעה כי היא מוותרת על זכותה להגיש תצהירים ומסתפקת בטענותיה המשפטיות ובראיות השונות. לבקשת התובעת אפשרתי לה להגיש תצהיר משלים. כל המצהירים נחקרו בחקירה נגדית על תצהיריהם.

דיון והכרעה

23. לאחר שעיינתי בכתבי הטענות ובחומר הראיות, שמעתי את עדויות הצדדים וקראתי סיכומיהם, החלטתי לדחות את התביעה.

פייסבוק אינה אחראית לפרסומים

24. אין מחלוקת בין הצדדים כי הפרסומים בפרופיל "איתי עמירם" לא נעשו על ידי פייסבוק.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54582-05-18 זיידלר גרנות נ' facebook Ireland limited ואח'

תיק חיצוני:

25. בפסק דין שניתן על ידי מותב זה בתיק אחר (ת"א 42815-12-16 דרורי נ' דסקל ואח' – להלן: **"עניין דרורי"**) נדונה בהרחבה תוך הפנייה לפסיקה רלוונטית, סוגיית האחריות המיוחדת לפייסבוק בהיותה פלטפורמה פסיבית לפרסומים המבוצעים על ידי צד שלישי. באותו פסק דין נדחתה על ידי התביעה נגד פייסבוק. מטעמים דומים יש לדחות גם את התביעה דנן. לשם הנוחות, אחזור על עיקרי הדברים שהובאו שם.

26. אני מקבל את טענת פייסבוק כי בהיותה מתווכת ביניים שאינה מפרסמת תוכן אלא מהווה אך פלטפורמה לפרסומים שונים, אינה נושאת באחריות ישירה לתכנים אסורים על פי חוק איסור לשון הרע, אשר פורסמו על ידי צדדים שלישיים. כך גם לגבי פרסומים המהווים פגיעה בפרטיות על פי חוק הגנת הפרטיות ולגבי חוקים נוספים שפרסומים כאלה עומדים בניגוד להם.

27. סעיף 11 לחוק איסור לשון הרע מטיל אחריות בשל פרסום באמצעי תקשורת גם על מי שהחליט על הפרסום, על עורך אמצעי התקשורת ועל מי שאחראי לו. "אמצעי תקשורת" הוגדר כעיתון וכן שידורי רדיו וטלוויזיה הניתנים לציבור. אין מקום להחלת האמור על המקרה דנן. פייסבוק סיפקה פלטפורמה מקוונת פסיבית שאפשרה את ביצוע הפרסומים. היא לא יצרה את תוכן הדברים ומכאן שאינה יכולה להיות אחראית לו. מבחינה זו ניתן להשוות את הפלטפורמה האינטרנטית לכיכר גדולה בה יכולים אנשים שונים להביע את דעתם כאשר הנתבעת אחראית לתחזוקתה (ראו פסק הדין של כב' השופטת רות רונן בתא (ת"א) 37692/03 יצחק סודרי נ' ארנון שטלרד (פורסם במאגר משפטי)).

28. לעניין הטעמים מדוע אין להטיל אחריות על ספק השירות בנסיבות דומות, יפים הדברים שהובאו בפסק הדין של כב' השופט דאוד מאזן בעניין ידיעות אינטרנט כדלקמן: **"הטלת אחריות על ספקי השירות יביא לפגיעה בחופש הביטוי על ידי קביעת מנגנוני פיקוח ובקרה על תכנים של ביטויים, קשה מבחינה מעשית או לכל הפחות הדבר אינו כדאי כלכלית, לבחון כל תגובה ותגובה אם הוא כולל בתוכו תכנים של לשון הרע. הטלת אחריות יש בו ליצור "אפקט מצנן" ... הדבר יגרום לפגיעה אנושה בערכי הדמוקרטיה ובעיקר ערך חופש הביטוי שעה שספק-שירות המקיים הליך פיקוח על תכנים של התגובות, יעדיף במקרה של ספק אם הביטוי מהווה לשון הרע או לא, להסיר או לא לפרסם את התוכן כדי לא להיגרר למחלוקת משפטית בשל קיומה של אחריות לאתר על תכנים שנכתבים בידי צד שלישי (ראו תא (קריות) 4815-02-09 ידיעות אינטרנט – מפעילת אתר ווי-נט נ' רמי מור (פורסם במאגר משפטי))."**

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54582-05-18 זיידלר גרנות נ' facebook Ireland limited ואח'

תיק חיצוני:

29. הטלת אחריות משפטית על ספק שירותים בגין עוולת לשון הרע או פגיעה בפרטיות תהפוך אותו למעשה "לצנזור" ולרשות מפקחת. דבר שאינו רצוי כך נקבע כי "ישנו ערך חברתי לכך שתינתן במה לפרסום מידע לא מצונזר, כאשר מקים הבמה אינו נושא באחריות לפרסומים פוגעים, ומי שנושא שאחריות להם, הוא רק מי שמפרסם אותם בפועל" (ראו סעיף 33 לפסק הדין בעניין סודרי).

על דוקטרינת הודעה והסרה

30. על מנת שניתן יהיה להטיל על פייסבוק אחריות למנוע את הפרסום או להסירו, יש להודיע לה על כך, בהתאם לנוהל "הודעה והסרה" אותו היטיב להגדיר כב' השופט רמי אמיר בפסק הדין בעניין בורוכוב כדלקמן: "ראוי לחייב את ספק שירותי האינטרנט בגין פרסום פוגע שנעשה ע"י צד ג' במסגרת אותם שירותים שנותן הספק – רק אם וכאשר הצד הנפגע מתלונן על כך בפני הספק ודורש במפורש את הסרת הפרסום הפוגע; ורק אם הפרסום אכן פוגע ואסור על פניו; ורק כאשר יש לספק יכולת למנוע זאת באופן סביר. זהו מבחן משולש ומצטבר – של ידיעה בפועל, ושל ודאות הפגיעה, ושל אפשרות מניעתה. (ראו ת"א (כ"ס) 7830/00 בורוכוב ארנון נ' פורן אלישי (פורסם במאגר משפטי), ההדגשות של הח"מ).

31. נוהל ההודעה וההסרה אומץ בפסיקה ויושם בשורה ארוכה של פסקי דין בהקשר של הפרת זכויות יוצרים ופרסום לשון הרע. ראו לדוגמא: פסק דינה של כב' השופטת אביגיל כהן בע"א 44711-11-14 (מחוזי תל אביב) עמי סביר נ' שאול בר נוי ופסק דין נוסף שלה בת"א (שלום ת"א) 64045/04, 41022/04 "על השולחן" מרכז גסטרונומי בע"מ נ' אורט ישראל; ראו בנוסף פסק הדין של כב' השופט ישעיה בתא (מחוזי תל אביב) 1559/05 חמדה גלעד נ' נטוויז'ן בע"מ; וכן פסק הדין של כב' השופט גרוסקופף בת"א (מחוזי מרכז) 567-08-09 א.ג.ל.ס אגודה להגנת יצירות סינמטוגרפיות (1993) בע"מ נ' רוטר. נט בע"מ; וכן פסק הדין בעניין ידיעות אינטרנט שהוזכר לעיל.

אין מדובר בפרסומים הנחזים כאסורים

32. כמו בעניין דרורי אתחיל דווקא מהמבחן השני של הנוהל - מבחן "ודאות הפגיעה". בעניין זה אציין כי יש למנוע מצב בו החשש מפני תביעה תוביל מפעילת פלטפורמה כגון פייסבוק לצנזר פירסומים ללא הצדקה. כך נקבע כי "אכן קיים חשש שההליך של "הודעה והסרה" ינוצל לרעה. כל מי שלא יאהב ביקורת שנכתבה עליו יתלונן מיד וידרוש הסרה של ההודעה, בטענה שהוא פוגע בשמו הטוב ומהווה לשון הרע. אין ספק שהרבה ביטויים לא ברור אם הם מהווים לשון הרע או דעה או ביטוי שמותר ולא ברור אם שמו הטוב של נפגע מסוים אכן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54582-05-18 זיידלר גרנות נ' facebook Ireland limited ואח'

תיק חיצוני:

נפגע, וקיים חשש שמקום שיש ספק לגבי תוכן הביטוי הדבר יביא ליד קלה במחיקתו והדבר יהווה פגיעה בחופש הביטוי" (ראו ההחלטה של כב' השופט דאוד מאזן שניתנה בבקשה לסילוק תביעה על הסף בעניין ידיעות אינטרנט שהוזכר לעיל).

33. מהפרסומים שהובאו לעיל עולה כי הביטוי "המהנדסת השקרנית" שכוון כלפי התובעת נכתב כחלק מתיאורים של אי סדרים ומעשי שחיתות לכאורה, של גורמים שונים בעירייה, אותם התיימר לחשוף הכותב בפרופיל איתי עמירם. אף שמדובר בביטויים קשים, לא ניתן להתעלם מהקשר הדברים לו נחשף הקורא הסביר, אשר יכול להובילו למסקנה כי מדובר בחלק מביקורת אופוזיציונית כלפי גורמים הנושאים בתפקיד ציבורי בעירייה. בהסרת הדברים יש כדי לפגוע בחופש הביטוי ובאפשרות של הציבור הרחב להביע ביקורת. ודאי, שאין מקום להסרת הפרסומים מקום בו פייסבוק אינה יכולה לדעת האם קיים אמת בפרסומים השונים. מאחר שאין מדובר במקרה קיצוני של פגיעה משמעותית, חד משמעית ובלתי מוצדקת בו קיימת ודאות לפגיעה אסורה (ראו פסק הדין בעניין בורוכוב סעיף 55), אזי גם לו הייתה נמסרת הודעה לפייסבוק בדבר הפרסומים ובקשה להסרתם, לא היה מקום לכך שכן אין מקום שפייסבוק תשמש כצנזור או בית משפט. קביעה אחרת תגרום לאפקט מצנן שלא לצורך ולחשש שמנגנון הודעה והסרה ינוצל לרעה כאמור לעיל.

34. מאותם טעמים יש גם לדחות את הטענה לפגיעה בפרטיות. מעבר לכך שפייסבוק עצמה, כאמור, לא הייתה זו שפרסמה את הדברים, הרי בסעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות קיימת הגנה לפרסום פוגע כאשר קיים עניין ציבורי המצדיק את הפגיעה (כל עוד הפרסום היה אמת). בהקשר בו נכתבו הדברים בענייננו, אין זה מתפקידה של פייסבוק לקבוע האם מתקיימת ההגנה אם לאו. הדברים נכונים גם לגבי הטענה לקיומה של הפרת חובה חקוקה (העלבת עובד ציבור). כאמור, פייסבוק לא הייתה זו שפרסמה ולא יכולה הייתה לקבוע האם הפרסום מהווה העלבת עובד ציבור.

התובעת לא הוכיחה כי פייסבוק נחשפה לכלל הפרסומים

35. די בקביעתי לעיל כדי לדחות את הטענות שהועלו כלפיי פייסבוק. מעבר לנדרש, אציין כי מחומר הראיות עלה כי התובעת לא פנתה אל פייסבוק בגין כל הפרסומים נושא התביעה וקיימת הוכחה לפנייה רק בקשר לפרסום החמישי מיום 6.2.18.

36. כאמור, ביום 18.2.18 בסמוך לאחר הפרסום החמישי והאחרון, פנתה התובעת באמצעות בא כוחה לפייסבוק (נספח י' לתצהיר התובעת). התובעת לא דרשה בפנייתה את הסרת

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54582-05-18 זיידלר גרנות נ' facebook Ireland limited ואח'

תיק חיצוני:

הפרסומים אלא את הסרת הפרופיל "איתי עמירס". לפנייה זו צורף המכתב שנשלח כאמור לגב' סיגל חורש בו לא הוזכרו הפרסומים שקדמו לפרסום החמישי.

37. בתגובתה של פייסבוק מיום 14.3.18 נכתב כי לאחר שסופקה לה כתובת ה-URL של החשבון, לא מצאה אינדיקציה להיותו פיקטיבי ולכן לא תסירו בהעדר צו שיפוטי (נספח יא לתצהיר התובעת). מענה זה הינו סביר בעיני. כאמור לעיל, יש להיזהר מלהפוך את פייסבוק לצנזור ולבית משפט ולכן הפניית התובעת בנסיבות המקרה דנן לעתור בבקשה לקבל צו מבית המשפט נכונה וסבירה.

38. בתגובה למכתב התשובה של פייסבוק שלח ב"כ התובעת מכתב בו הלין על אי הסרת הפרופיל והעלה לראשונה את הדרישה כי פייסבוק תסיר את הפרסום הפוגעני אותו הזכיר במכתב שצורף לפנייה שלו במייל. המדובר בפרסום החמישי מיום 6.2.2018. במכתב לא הוזכרו הפרסומים הקודמים. יש לציין כי הפרסומים הקודמים נעשו במהלך החודשים ינואר – מרץ 2016, קרי כשנתיים לפני הפרסום האחרון.

39. למכתב ב"כ התובעת אליו צורף העתק הפרסום, לא צורפה כתובתו ולכן מקובלת עלי טענת פייסבוק כי לא ניתן היה לזהותו.

40. מכל מקום, אף אם הפרסום היה מזוהה הרי מאותם טעמים שפורטו לעיל, אני סבור כי לא היה מקום בנסיבות המקרה דנן שפייסבוק תיעתר לדרישה להסיר את הפרסום החמישי או את הפרסומים שקדמו לו.

41. לסיכום עד כאן, התביעה נגד פייסבוק נדחת.

הפרסום של הנתבעת 3

42. על אתר אומר כי הדברים שכתבה הנתבעת 3 במסגרת תגובת לפרסום השני מהווים לשון הרע. זאת, מאחר שיש בהם כדי לפגוע בשמה של התובעת, להשפילה ולבזותה כאמור בסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע.

43. הנתבעת 3 טענה להגנות מכוח סעיף 15 לחוק. תנאי לקיומן של הגנות אלה הינו כי הפרסום ייעשה בתום לב. אני מקבל את עמדת התובעת כי הנתבעת 3 אינה יכולה להיחשב תמת לב, שכן הדברים פורסמו על ידה במכוון. שוכנעתי כי מערכת היחסים העכורה ששררה בין התובעת לבין בתה של הנתבעת 3 ובכך שראתה בתובעת גורם שפגע בבתה ובבני משפחתה הם שהובילו לפרסום התגובת. זאת, במנותק מתוכן הפרסום השני בעקבותיו נכתבה. יש לציין

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54582-05-18 זיידלר גרנות נ' facebook Ireland limited ואח'

תיק חיצוני:

- 1 שגם במהלך ניהול ההליכים הנתבעת 3 סירבה להתנצל בפני התובעת על הדברים ואף חזרה
- 2 עליהם בתצהירה ובחקירתה הנגדית (ראו סעיף 31 לתצהירה וחקירתה הנגדית בעמוד 35
- 3 שורות 25-30).
- 4
- 5 44. אין מקום גם לטענת הנתבעת 3 להגנת "אמת דיברתי". על מנת שתקום לנתבעת 3 הגנה זו
- 6 הקבועה בסעיף 14 לחוק, עליה להוכיח כי הפרסום היה אמת וכי היה בו עניין ציבורי. הביטוי
- 7 "שקרנית" שנכתב בתגובת לא יוחס לתובעת באופן נקודתי בהקשרה של טענה ספציפית אלא
- 8 כתכונת אופי קבועה המאפיינת אותה. מעבר לכך שלא היה מקום לכך שהנתבעת 3 תייחס
- 9 תכונת אופי קבועה זו לתובעת אלא שקיומה אף לא הוכח על ידה.
- 10
- 11 45. זאת ועוד, לטענת הנתבעת 3 התנכלותה של התובעת לבתה ובעלה מהווה הוכחה לכך שהיא
- 12 אישה רעה. איני מקבל גם טענה זו. עצם הטענה בדבר התנכלות מצד התובעת טענה הוכחה
- 13 מספקת. במקרה דנן, לא ניתן לקבוע כי הפעולות שבוצעו על ידי התובעת כלפי משפחת
- 14 הנתבעת 3 בוצעו מתוך התנכלות שמקורה ברוע.
- 15
- 16 46. יש לזכור שהתובעת שמשה בתפקיד מהנדסת העיר וכעובדת ציבור יש לשמור על כבודה
- 17 ולהימנע מלכנותה בכינויים מעליבים.
- 18
- 19 47. חרף כל האמור, לא מצאתי כי יש מקום לפסוק לטובת התובעת פיצוי כספי בגין הדברים.
- 20 זאת, לאחר שהתרשמתי כי צירופה של הנתבעת 3 לכתב התביעה נעשה משיקולים זרים מתוך
- 21 כוונה להפעיל לחץ על בתה סיגל חורש לאחר שסברה כי היא זו שעמדה מאחורי הפרופיל
- 22 והפרסומים השונים.
- 23
- 24 48. מעדויותיהן של התובעת, הנתבעת 3 והגב' סיגל חורש עלה כי בין התובעת שכינה בזמנים
- 25 הרלוונטיים כמהנדסת העירייה לבין סגניתה דאז סיגל חורש שררה מערכת יחסים עכורה
- 26 שלווה בעוינות רבה. במסגרת זו, הועברו דיווחים ותלונות הדדיות לגורמים כגון מבקר
- 27 המדינה ומשטרת ישראל.
- 28
- 29 49. בתצהירה העידה הנתבעת 3 כי התביעה נגדה הוגשה במטרה ללחוץ על בתה וכי המטרה של
- 30 התובעת היה מלכתחילה לתבוע את בתה (ראו סעיפים 5 ו-6 לתצהיר הנתבעת 3).
- 31
- 32 50. התנהלות התובעת מאוששת את עדותה של הנתבעת 3. התובעת פנתה במכתב התראה מיום
- 33 18.2.2018 שהופנה אל גב' סיגל חורש (סעיף 16 ונספח ט לתצהיר התובעת). היה מצופה כי
- 34 התובעת תפנה גם במכתב התראה גם אל הנתבעת 3. מכתב כזה לא נשלח, כך שהתביעה
- 35 הוגשה למעשה נגד הנתבעת 3 ללא כל התראה.
- 36

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54582-05-18 זיידלר גרנות נ' facebook Ireland limited ואח'

תיק חיצוני:

51. יתרה מכך, התביעה הוגשה נגד הנתבעת 3 בגין תגובות שפורסמה על ידה למעלה משנתיים לפני הפרסום האחרון.

52. טענת התובעת כי היא זכאית לקבל מהנתבעת 3 פיצוי של מאות אלפי ₪ אותו העמידה לצרכי אגרה על סך 200,000 ₪ רק בשל כך שהנתבעת 3 כתבה במסגרת תגובות את המילים: **"עליזה הזו אישה רעה ושקרנית ואלוהים ישלם לה"** מעידה גם היא על המניע הזר להגשת התביעה נגדה.

53. יש לציין כי סכום התביעה המופרז והמוגזם נתבע בגין תגובות אחת בלבד שהחשיפה אליה מטבע הדברים הינה נמוכה יחסית ושפורסמה כאמור שנתיים קודם לכן. השינויים שאמצעי הפרסום השונים באינטרנט ובפייסבוק יצרו, מחייבים התייחסות שונה בכל הקשור לפרסום תגובות. לעניין זה נקבע בפסק הדין בעניין מור כדלקמן: **"גם אם מתגברים על "מחסום האנונימיות" ומגיעים לשלב של הגשת תביעה נגד נתבע ידוע, שאלה היא האם ראוי להחיל את דיני לשון הרע הקיימים על פרסומים משמיצים באינטרנט (ראו למשל יובל קרניאל "אנונימיות ולשון הרע באינטרנט – בין חופש ביטוי להפקרות", פורסם באתר המכון הישראלי לדמוקרטיה). לטעמי, נדרשת הסדרה של הנושא, אך בהיעדר עדכון ראוי של דיני לשון הרע הקיימים מוטב להחילם "בשינויים המתחייבים" מאשר להניח קיומה של לאקונה. השינויים המתחייבים כוללים היבטים שונים של הפרסום באינטרנט, ובהם: המשקל המועט שניתן לעיתים קרובות להתבטאויות במסגרת תגובות בכלל, ובמסגרת תגובות אנונימיות בפרט; ריבוי התגובות באופן שלעיתים קרובות הפרסום המשמיץ "נבלע בהמון"; והנגישות של הנפגע-עצמו, ושל שוחרי טובתו, לאותם אתרים שבהם נעשה הפרסום הכולל לשון הרע, והיכולת לפרסם הכחשות ותגובות מתאימות ("התרופה לדיבור הפוגע – היא דיבור נוסף" – עניין בן גביר, פס' 17 לפסק-דיני). כל אלה עשויים לעיתים תכופות לייתר את הצורך האמיתי בקיומה של תביעת לשון הרע, ואף להפוך את טענת הנתבע ל"זוטי דברים"."**

54. ככל שבית המשפט היה פוסק פיצוי בגין אמירה זו, יש להניח כי זה היה עומד על הרף הנמוך ביותר של אלפי ש"ח בודדים אם לא פחות מכך, כך שבפועל מרבית התביעה הייתה נדחית. בנסיבות אלה, גרירתה של הנתבעת להליכים משפטיים וחשיפתה לסכום תביעה כה גבוה, הצריכו ניהול הליכים ארוכים, מטרידים ויקרים ללא הצדקה.

55. לפיכך, חרף קביעתי כי הנתבעת 3 הוציאה לשון הרע על התובעת, הרי בהתחשב בנסיבות התיק דנן כמפורט לעיל, לא מצאתי לפסוק לטובת התובעת פיצוי כלשהו. מנגד לא מצאתי גם לפסוק הוצאות לטובת הנתבעת 3.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 54582-05-18 זיידלר גרנות נ' facebook Ireland limited ואח'

תיק חיצוני:

סוף דבר

56. התביעה נגד פייסבוק נדחתה. התובעת תשלם לפייסבוק הוצאות בסך של 18,000 ₪.

57. אשר לנתבעת 3, כאמור לא מצאתי לחייב מי מהצדדים בתשלום כלשהו וכל צד יישא בהוצאותיו.

המזכירות תשלח פסק הדין לצדדים

ניתן היום, כ"ד ניסן תשפ"א, 06 אפריל 2021, בהעדר הצדדים.

אילן דפדי, שופט, סגן הנשיא

